

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP HKII – MÔN ĐỊA LÍ 6 – NĂM HỌC 2018 - 2019

TRƯỜNG THCS TÂN BÌNH

Họ và tên: Lớp:..... Mã số:.....

Bài 20: HƠI NƯỚC TRONG KHÔNG KHÍ. MƯA

Câu 1: Hơi nước và độ ẩm của không khí.

- Không khí luôn chứa một lượng hơi nước nhất định.
- Nguồn cung cấp hơi nước chính cho không khí là biển và đại dương.
- Do có hơi nước nên không khí có độ ẩm
- Đo độ ẩm không khí bằng ẩm kế
- Nhiệt độ càng cao thì không khí càng chứa được nhiều hơi nước .
- Khi không khí chứa lượng hơi nước tối đa gọi là **không khí bão hòa hơi nước**.

- **Sự ngưng tụ:** Khi không khí đã bão hòa, nếu vẫn được cung cấp thêm hơi nước hoặc bị lạnh đi do bốc lên cao thì lượng hơi nước dư thừa trong không khí sẽ đọng lại thành hạt nước, gọi là sự ngưng tụ.

Câu 2: Mưa và sự phân bố lượng mưa trên Trái Đất

a. Mưa

- Khi không khí bốc lên cao, bị lạnh dần, hơi nước sẽ ngưng tụ thành các hạt nước nhỏ, tạo thành mây. Gặp điều kiện thuận lợi, hơi nước tiếp tục ngưng tụ, làm hạt nước to dần, rơi xuống đất tạo thành mưa.

b. Tính lượng mưa trung bình của một địa phương

- Dụng cụ đo: thùng đo mưa (vũ kế)
- Đơn vị tính: milimét
- Tính lượng mưa trong ngày bằng cách cộng tất cả lượng nước rơi của các lần mưa trong ngày lại
- Lượng mưa trong tháng là tổng lượng mưa của các ngày trong tháng; Lượng mưa trong năm là tổng lượng mưa của 12 tháng.

c. Sự phân bố lượng mưa trên thế giới

- Lượng mưa trên Trái Đất phân bố không đều từ Xích đạo về 2 cực.
- Mưa nhiều nhất ở vùng xích đạo, mưa ít nhất ở hai vùng cực Bắc và Nam

CÂU HỎI:

1. Nhiệt độ có ảnh hưởng đến khả năng chứa hơi nước của không khí như thế nào?

- Nhiệt độ càng cao thì không khí càng chứa được nhiều hơi nước .
- Khi không khí chứa lượng hơi nước tối đa gọi là **không khí bão hòa hơi nước**.

2. Trong điều kiện nào, hơi nước trong không khí sẽ ngưng tụ thành mây, mưa?

- Khi không khí bốc lên cao, bị lạnh dần, hơi nước sẽ ngưng tụ thành các hạt nước nhỏ, tạo thành mây. Gặp điều kiện thuận lợi, hơi nước tiếp tục ngưng tụ, làm hạt nước to dần, rơi xuống đất tạo thành mưa.

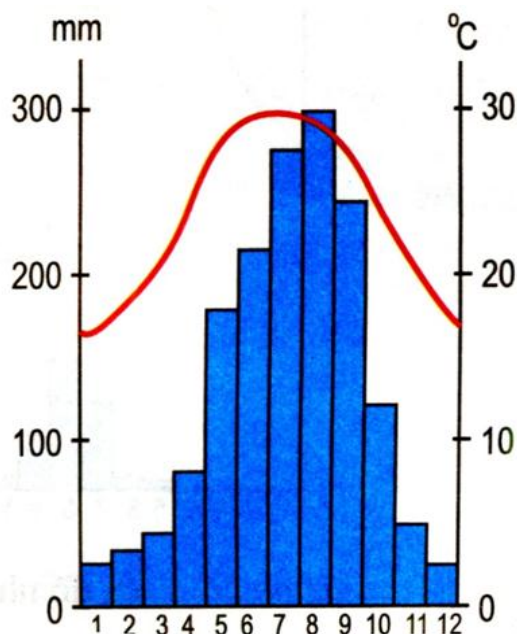
Bài 21: Thực hành: PHÂN TÍCH BIỂU ĐỘ NHIỆT ĐỘ, LƯỢNG MƯA

Câu 1. Quan sát biểu đồ hình 55 và trả lời các câu hỏi sau:

- Những yếu tố nào được thể hiện trên biểu đồ? → Các yếu tố được thể hiện trên biểu đồ là nhiệt độ và lượng mưa.

- Trong thời gian bao lâu ?

Thời gian thể hiện là 12 tháng trong 1 năm.

- Yếu tố nào được biểu hiện theo đường ?

→ Nhiệt độ được thể hiện theo đường.

- Yếu tố nào được biểu hiện bằng hình cột?

→ Lượng mưa được biểu hiện bằng hình cột

- Trục dọc bên phải dùng để đo tính đại lượng nào ?

→ Trục dọc bên phải dùng để đo tính nhiệt độ.

- Trục dọc bên trái dùng để đo tính đại lượng nào?

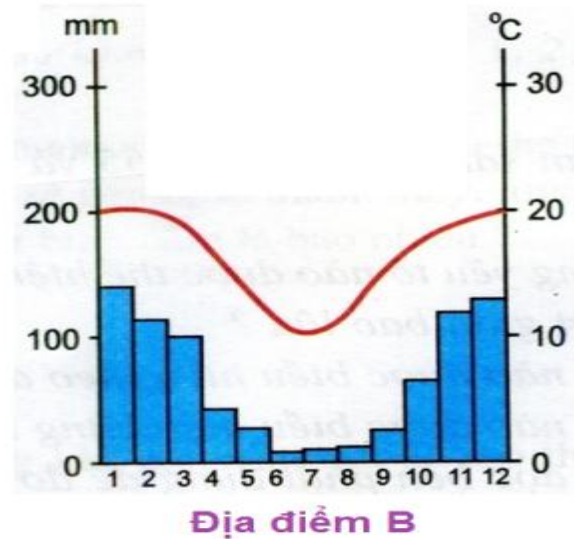
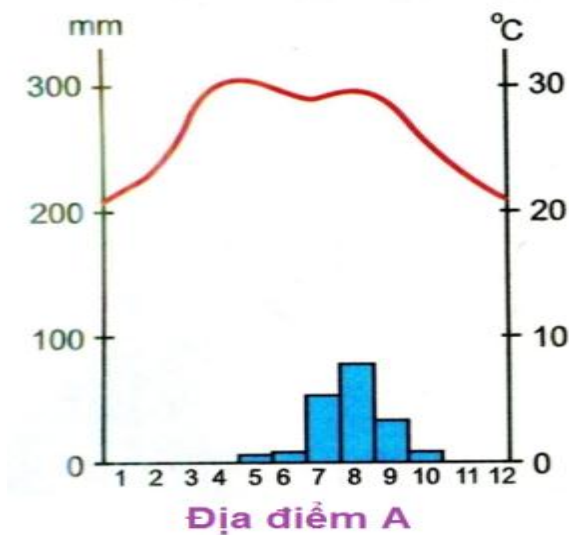
→ Trục dọc bên trái dùng để đo tính lượng mưa.

- Đơn vị để tính nhiệt độ là gì ? Đơn vị để tính lượng mưa là gì?

→ Đơn vị để tính nhiệt độ là $^{\circ}\text{C}$ (độ C), đơn vị để tính lượng mưa là mm

Hình 55. Biểu đồ nhiệt độ, lượng mưa của Hà Nội

Câu 2: Quan sát hai biểu đồ khí hậu (SGK/66), hãy trả lời các câu hỏi trong bảng sau:

Đặc điểm khí hậu	Biểu đồ A	Biểu đồ B
-Nhiệt độ cao nhất... tháng....	- Tháng 4: $t^0=31^0C$	- Tháng 12: $t^0=20^0C$
-Nhiệt độ thấp nhất... tháng...	- Tháng 1: $t^0=21^0C$	- Tháng 7: $t^0=10^0C$
-Các tháng không mưa hoặc ít mưa	- Tháng 11 đến tháng 4(năm sau)	- Tháng 4 đến tháng 9
-Các tháng mưa nhiều	- Tháng 5 đến tháng 10	- Tháng 10 đến tháng 3(năm sau)
-Biểu đồ nào ở nửa cầu Bắc -Biểu đồ nào ở nửa cầu Nam. Vì sao?	NỬA CẦU BẮC (mùa nóng, mưa nhiều từ tháng 4 đến tháng 10)	NỬA CẦU NAM (mùa nóng, mưa nhiều từ tháng 10 đến tháng 3)

Bài 22: CÁC ĐỐI KHÍ HẬU TRÊN TRÁI ĐẤT

Câu 1: Các chí tuyến và các vòng cực trên Trái Đất:

-Các chí tuyến: Là những đường có ánh sáng Mặt Trời chiếu vuông góc với mặt đất vào các ngày Hạ chí và Đông chí.

+ Chí tuyến Bắc: $23^027'N$.

+ Chí tuyến Nam: $23^027'N$

-Các vòng cực: Là những đường giới hạn khu vực có ngày hoặc đêm dài 24 giờ.

+ Vòng cực Bắc: $66^{\circ}33'N$.

+ Vòng cực Nam: $66^{\circ}33'S$

→ Các chí tuyến và các vòng cực cũng là ranh giới của các vòng đai nhiệt. Đó là: vành đai nóng, hai vành đai ôn hoà, hai vành đai lạnh

Câu 2: Trên Trái Đất có mấy đới khí hậu theo vĩ độ?

→ Tương ứng với 5 vành đai nhiệt trên Trái Đất cũng có 5 đới khí hậu theo vĩ độ:

+1 đới nóng (nhiệt đới). + 2 đới ôn hòa (ôn đới). + 2 đới lạnh (hàn đới).

Câu 3: Trình bày đặc điểm các đới khí hậu?

Đới khí hậu		Nhiệt đới (Đới nóng)	Ôn đới(Đới ôn hòa)	Hàn đới (Đới lạnh)
Vị trí (giới hạn)		Từ chí tuyến Bắc đến chí tuyến Nam	Từ 2 chí tuyến đến 2 vòng cực	Từ 2 vòng cực đến 2 cực
Góc chiếu sáng		Lớn	Trung bình	Nhỏ
Đặc điểm khí hậu	Nhiệt độ	Cao, nóng quanh năm	Trung bình	Thấp, quanh năm giá lạnh
	Gió	Tín Phong	Tây ôn đới	Đông cực
	Lượng mưa trung bình năm	Từ 1000 → trên 2000mm	Từ 500 → 1000mm	Dưới 500mm

1/ Nước ta nằm trong đới khí hậu nào? (Nước ta nằm trong đới nóng (nhiệt đới)).

2/ Vẽ hình các đới khí hậu trên Trái Đất. (Hình 58, SGK/67).

Bài 26: ĐẤT VÀ CÁC NHÂN TỐ HÌNH THÀNH ĐẤT

Câu 1: Lớp đất

- Lớp vật chất mỏng, vụn bở, bao phủ trên bề mặt lục địa gọi là lớp đất, hay còn gọi là thổ nhưỡng.

Câu 2: Thành phần và đặc điểm của thổ nhưỡng:

- Có hai thành phần chính: thành phần khoáng và thành phần hữu cơ
 - + **Thành phần khoáng** chiếm phần lớn trọng lượng của đất, gồm những hạt khoáng có màu sắc loang lổ và kích thước to nhỏ khác nhau.

+ **Thành phần hữu cơ** chiếm một tỉ lệ nhỏ, tồn tại chủ yếu trong tầng trên cùng của lớp đất. Chất hữu cơ tạo thành chất mùn có màu xám thẫm hoặc đen . Chất mùn là nguồn thức ăn dồi dào, cung cấp những chất cần thiết cho các thực vật tồn tại trên mặt đất.

- **Độ phì** là đặc điểm quan trọng nhất của thổ nhưỡng vì: độ phì của đất là khả năng cung cấp cho thực vật nước, các chất dinh dưỡng và các yếu tố khác như nhiệt độ, không khí...để thực vật sinh trưởng thuận lợi

Câu 3: Các nhân tố hình thành đất :

- Các nhân tố hình thành đất quan trọng nhất là : đá mẹ, sinh vật và khí hậu.
 - + **Đá mẹ** là nguồn gốc sinh ra thành phần khoáng trong đất. Đá mẹ có ảnh hưởng đến màu sắc và tính chất của đất.
 - + **Sinh vật** là nguồn gốc sinh ra thành phần hữu cơ.
 - + **Khí hậu**, đặc biệt là nhiệt độ và lượng mưa tạo điều kiện thuận lợi hoặc khó khăn cho quá trình phân giải các chất khoáng và chất hữu cơ trong đất.
- Ngoài ra, sự hình thành đất còn chịu ảnh hưởng của địa hình và thời gian.

CÂU HỎI:

1. Chất mùn có vai trò như thế nào trong lớp thổ nhưỡng?

- Chất mùn là nguồn thức ăn dồi dào, cung cấp những chất cần thiết cho các thực vật tồn tại trên mặt đất.

2. Độ phì của đất là gì?

- Độ phì của đất là khả năng cung cấp cho thực vật nước, các chất dinh dưỡng và các yếu tố khác như nhiệt độ, không khí...để thực vật sinh trưởng thuận lợi

3. Con người có vai trò như thế nào đối với độ phì trong lớp đất?

- Con người có thể làm tăng độ phì của đất bằng cách bón phân, tưới nước, cày sâu, bừa kĩ, canh tác đúng kĩ thuật, làm cho đất tốt nhưng cũng có thể làm giảm độ phì của đất bằng các hoạt động phá rừng, khai thác, sử dụng phân hoá học không hợp lí, đất nhiễm mặn, nhiễm phèn...

Chúc các Em đạt kết quả cao trong kỳ thi sắp tới !!!

